

Motion till riksdagen 2013/14:Ju407

av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (M)

Stärkt lagstiftning om hot mot demokratin

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av möjligheten att stärka den straffrättsliga lagstiftningen till skydd för journalister och förtroendevalda.

Motivering

Förtroendevalda företrädare för allmänheten och journalister utsätts fortfarande inte sällan för hot eller våld på grund av sina uppdrag. Problemet har funnits länge, men så sent som i slutet av förra året publicerade Brottsförebyggande rådet en rapport om att 16 % av förtroendevalda i Sverige utsatts för hot eller våld. Hoten är ofta grova till sin karaktär, inte minst mot kvinnor där hot om våldtäkt förekommer, och inte sällan är hoten upprepade.

På liknande sätt har under detta år uppmärksammats vittnesmål från många journalister om att de hotats eller trakasserats på grund av sitt arbete. Nu senast har en sådan hotbild aktualiserats i vårt hemlän Östergötland där journalister på Östgöta Correspondenten upprepat hotats för att de rapporterat om organiserad brottslighet. Redaktionen och de utsatta journalisterna har modigt stått på sig, men det är naturligtvis ett allvarligt demokratiskt problem såväl för de enskilda personerna som för det politiska systemet och den granskande journalistiken att den här typen av hot förekommer. Villkoren för den som vill bedriva ett samhällsengagerat arbete i allmänhetens tjänst försämras.

Trots polisanmälningar när förtroendevalda och journalister utsätts för hot, så leder detta sällan till fällande domar utan, alltför ofta, till att förundersökningar läggs ner.

Vid hot mot tjänsteman i dennas/dennes myndighetsutövning ger lagen ett bättre skydd än det som gäller för förtroendevalda och journalister som ham-

Fel! Okänt namn på

nar i samma situation, i och med att det finns särskilda brott i brottsbalken som rör just våld och hot mot tjänsteman och andra liknande brott.

Det är allvarligt ur ytterligare en synvinkel om organiserad brottslighet blir inblandad i hot mot bland annat journalistkåren, och brotten inte ger tillräckligt stränga påföljder i de fall de trots allt klaras upp. Vi vet att brottslingar av denna typ ständigt gör överväganden om vilken risk för repressalier de utsätter sig för och vilka repressalier det i så fall är fråga om: hög risk och stränga påföljder – mindre intressant, låg risk och mildare påföljder – mera intressant att utföra kriminella handlingar. Om påföljderna inte blir strängare är risken tydlig att den organiserade brottsligheten inte kommer att dra sig för att fortsätta utsätta journalister m.fl. för allvarliga hot och andra brott. Det finns också ett tydligt, moraliskt skäl att skärpa straffen för hot och våld mot journalister och förtroendevalda, nämligen att särskilt markera att dessa grupper utför särskilt viktiga uppgifter för vårt samhälle och att försök att genom brottsliga metoder påverka dem är särskilt allvarligt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi en översyn av lagstiftningen om hot, våld och andra brott gentemot förtroendevalda och journalister, när brotten har samband med att dessa personer utövar sina samhällsviktiga uppdrag. Syftet bör främst vara att granska möjligheterna ge dessa grupper det särskilt starka straffrättsliga skydd som tillkommer tjänstemän.

Stockholm den 27 september 2013

Finn Bengtsson (M)

Andreas Norlén (M)